

Dkt. David Howard, Joshua-Ruth, Kipindi cha 6

Yoshua 2

© 2024 David Howard na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu Yoshua kupitia Ruthu. Hii ni kipindi cha 6, Yoshua 2, Rahabu na Wapelelezi.

Tuko tayari sasa kuzungumzia Yoshua sura ya pili na hili ni kama simulizi kando kwa njia fulani.

Hadithi ya watu wa Israeli inaanza katika sura ya kwanza na maagizo ya Mungu kwa Yoshua na watu. Katika sura ya tatu ni kuvuka kwao Yordani. Lakini hapa kuna upande wa mabano ambapo tunawafuata Waisraeli wawili kuingia Kanaani, kuingia Yeriko, na wanakutana na mtu anayeitwa Rahabu.

Na kuna mambo yanayojitokeza hapo kuhusu wapelelezi hawa na Rahabu, na hayo yanaunda msingi wa kuwapa ujasiri kuhusu mambo. Lakini hebu tuangalie hili. Rahabu ni kahaba Mkanaani, na kuna maneno kadhaa tofauti kwa Kiebrania kwa kahaba.

Tutataja nyingine wakati mwingine. Hili ndilo neno hapa ambalo ni neno la kawaida la kila siku la kahaba tunalolifikiria katika kila jamii na karibu kila wakati katika historia ya mwanadamu. Mwanamke anayejiuza kwa pesa.

Si jambo zuri lenyewe, lakini Rahabu anajitokeza kutoka sura hii kama shujaa mkuu wa imani, ningesema. Sio tu anachofanya, bali pia mambo anayosema. Kwa hivyo, tutajaribu kufafanua hilo tunapopitia sura hiyo.

Rahabu amekuwa mmoja wa mashujaa wangu binafsi kwa sababu kadhaa. Kwa hivyo, hadithi mpya inaanza, mstari wa kwanza, Yoshua, mwana wa Nuni, anawatuma watu wawili kwa siri kutoka Shitimu kama wapelelezi wakisema, nendeni mkaangalie nchi, hasa Yeriko. Kwa hivyo, kazi ni kuangalia nchi yote, lakini haswa inalenga Yeriko.

Na hayo ndiyo yote tunayosoma katika sura hii ni sehemu ya Yeriko. Sina uhakika kama wangepitia urefu na upana wa nchi kadri mambo yanavyoendelea, tutaona. Mimi hucheka kila mara kuhusu wapelelezi hawa kwa sababu wanaonekana si wapelelezi wazuri sana.

Yoshua akamtuma kwa siri na mara moja mstari wa pili, mfalme wa Yeriko akasikia habari zao. Kwa hivyo, hawakufanya kazi nzuri ya kujificha. Kwa hivyo, wakaingia, wakaenda wakaingia nyumbani kwa kahaba mmoja jina lake Rahabu, wakalala humo.

Sasa kuna mjadala kuhusu ni nini kilikuwa kichocheo chao cha kwenda nyumbani kwa kahaba. Katika ngazi moja, unaweza kusema, walitaka tu, walikuwa watumishi wasio waaminifu na walitaka kuwa na raha zao wenyewe, raha za mwili. Wengine wamesema, na ningekubaliana na mtazamo wa pili, yaani kwamba walikuwepo.

Maneno ya kuingia ndani ya nyumba na kadhalika, ni aina ya mjadala wa kiufundi unaohusisha msamiati wa Kiebrania. Hayo si maneno yanayotumika kwa ajili ya ngono au kuingia kingono. Ni zaidi ya kufikia mahali.

Na kwa hivyo, nadhani walienda tu huko kulala huko. Huenda ni kwa sababu Yeriko iko kwenye njia maarufu ya biashara na watu waliingia na kutoka na nyumba ya kahaba ingekuwa mahali ambapo ungeweza kufichwa. Na watu wangesikia hadithi na unaweza kupata taarifa.

Kwa hivyo, inaonekana kwangu kwamba ndivyo inavyoendelea. Lakini hata hivyo, katika mstari wa pili, mfalme wa Yeriko anagundua na anaamua kwamba anataka kuwatuma watu kuwatafuta watu hawa ni akina nani. Kwa hivyo, anatumia wajumbe kwa Rahabu katika mstari wa tatu na kuwaambia wawatoe watu hao.

Na bila shaka, Rahabu katika mstari wa nne, alikuwa amewachukua wale watu na kuwaficha. Na anasema, ndio, walikuja, lakini sijui wako wapi. Na sikujua walitoka wapi.

Na kitu hicho kilipofungwa usiku, mstari wa tano, waliondoka. Sijui walienda wapi. Toka nje na uwafuatilie.

Na mstari wa sita unatumia, lakini alikuwa amewaleta juu ya dari, akawaficha huko kwa soksi za kitani. Wale waliokuwa wakiwafuatia wakawafuata kutoka Yeriko hadi Mto Yordani hadi kwenye vivuko. Na lango likafungwa na wale waliokuwa wakiwafuatia hawakuwa na bahati.

Wale waliokuwa wakiwafuatilia, hawakuwapata wanaume hao, bila shaka, kwa sababu Rahabu alikuwa amewaficha. Kwa hivyo, kwa maana hii, tunaona baadaye katika sura anayotuma, walirudi salama kwa Yohana na kutoa taarifa kuhusu walichokipata. Kwa hivyo, kwa maana hii, Rahabu amewaokoa wapelelezi na aliwasaidia kwa ukarimu aliowapa na kuwaficha.

Kuna upuuzi kidogo hapa kwamba inaonekana kama alisema uongo mtupu kwa kufanya hivi. Kwa hivyo, hili limejadiliwa sana katika duru za maadili ya Kikristo. Na kuna nadharia tatu kuu kuhusu jinsi unavyoshughulikia hali ya aina hii.

Unajua nini, katika mfano wa kisasa wa kawaida, vipi kama, unajua, vipi kama ungekuwa unawaficha Wayahudi wakati Wanazi walipokuwa wakija nyumbani kwako, ungeshughulikiaje? Na wengine wangesema kwamba haya ni, ni masharti ya

maandiko. Haupaswi kamwe kusema uongo, lakini pia unapaswa kulinda maisha. Na kwamba wanapoingia katika mgogoro, basi lazima uchague uovu mdogo kati ya mawili.

Kusema uongo kungekuwa uovu, kuacha maisha kungekuwa uovu. Kwa hivyo, chagua mdogo. Na katika hali hii, hoja ni kwamba uovu mdogo ni kusema uongo na hivyo kuokoa maisha.

Wengine wangesema kwamba, hapana, haya ni mambo yasiyopingana na kwamba Mungu angetoa njia ya kutokea. Agano Jipya linasema kwamba hatujaribiwi kamwe kupita tuwezavyo. Yesu mwenyewe alijaribiwa kwa njia zote kama wanadamu, kama sisi, lakini hakutenda dhambi kamwe.

Kwa hivyo, je, angekabiliwa na mambo mawili ambayo yalikuwa kinyume kabisa na ikabidi achague uovu mdogo? Hapana, hakuwahi, hakuchagua uovu. Mwingine angesema, na huu ndio msimamo ambao Martin Luther alichukua, angesema, endelea tu na ufanye dhambi, chagua uovu mdogo. Lakini tenda dhambi kwa ujasiri, kama nukuu ya Martin Luther, lakini kisha ungama kwa ujasiri na upokee neema kwa ajili ya ungamo lako.

Mtazamo wangu ni kwamba haya ni mambo yasiyopingana kwa sasa kwamba Mungu angetoa njia ya kutokea. Tunasikia hadithi katika siku za kisasa, kwa mfano, za usafirishaji haramu wa Biblia, kwa mfano, katika Pazia la Chuma miaka iliyopita. Ambapo watu wangefika na masanduku yaliyojaa, au magari yaliyojaa Biblia, na walenzi wangeona masanduku hayo na kuyaruhusu yapite.

Ama walibadilisha mawazo yao na kuwaacha wapite au macho yao yalipofushwa. Hatujui. Kungekuwa na njia za kukabiliana na hili, lakini ni suala halisi, ni la kimaadili katika siku za kisasa.

Sio tu Ujerumani ya Nazi, bali pia katika China ya kisasa na sehemu zingine kanisa linaleswa. Nilikuwa na fursa ya kufundisha kundi kubwa la wachungaji wa Kichina mapema mwaka huu, kwa kweli, mnamo 2018. Na hili ni jambo halisi sana ambalo mamlaka huja kugonga mlango.

Na kwa hivyo, kuna Wakristo wazuri wa Kiinjili wa Kiorthodoksi ambao huchukua mojawapo ya mitazamo hiyo mitatu. Sio kipimo cha imani yako ya kidini unayochagua ipi kati ya hizo. Lakini hata hivyo, hebu tuangalie vifungu kadhaa katika Agano Jipya.

Kwa mfano, tunajua kwamba Rahabu anatajwa hapo mara kadhaa. Na moja wapo liko katika kitabu cha Waebrania, sura ya 11. Kwa hivyo, tunataka tu kukupeleka kwenye hilo na kukukumbusha hili.

Kama unataka kurejea nami, Waebrania sura ya 11. Bila shaka, hii ndiyo sura, sura kuu ya imani, mashujaa wa imani, ukumbi wa umaarufu, kwa kusema, ukumbi wa imani. Na hivyo, Waebrania 11, mstari wa 31, inamtaja Rahabu.

Inasema, kwa imani, Rahabu, yule kahaba, hakuangamia pamoja na wale walioasi kwa sababu aliwakaribisha wapelelezi kwa urafiki. Maneno hayo ni ya uangalifu hapo, nadhani, katika Waebrania. Haisemi kwamba alikuwa mwanamke mwenye imani kwa sababu alidanganya ili asiwaache wapelelezi.

Aliwaleta tu, na akawakaribisha kwa urafiki. Na kisha naamini kwamba angeweza kulaumiwa kwa uongo wake. Angeweza kusema jambo lingine na Mungu angeandaa njia ya kutoroka.

Lakini hata hivyo, kitabu cha Waebrania hakiji katika uongo huo mahususi. Lakini kisha kimetajwa zaidi katika kitabu cha Yakobo, sura ya 2. Na tutaona hapa kuhusu kuhesabiwa haki kwa matendo, si kwa imani. Na hivyo Yakobo, sura ya 2, mstari wa 25, anasema, vivyo hivyo, Rahabu, yule kahaba, hakuhesabiwa haki kwa matendo alipowapokea wajumbe na kuwatuma kwa njia nyingine.

Kwa hivyo tena, inataja kazi zake, na matendo yake. Aliwapokea wajumbe. Aliwatuma nje kwa njia nyingine.

Kitabu cha Yakobo kiko makini kutounga mkono uwongo huo, lakini kinataja mambo aliyofanya. Kwa hivyo turudi kwa Yoshua, sura ya 2. Katika mistari, tutasema 4 hadi 8 au 4 hadi 7, ningea, ningea hii imani ya Rahabu kwa matendo. Alifanya nini? Aliwakaribisha wapelelezi.

Aliwaficha. Aliwadanganya waliokuwa wakiwafuatilia. Na hatimaye akawaacha waende zao.

Hiyo ingekuwa imani yake kwa vitendo. Na hilo liko wazi kutoka Agano Jipya. Lakini mara nyingi nimejiuliza na hatimaye nimechunguza maandishi kwa undani zaidi ili kujiuliza, unajua, je, kuna njia ambayo tunaweza kuona imani ya Rahabu ikionyeshwa katika maneno aliyosema pia, si tu kile alichofanya? Na nadhani jibu ni ndiyo.

Na kiini cha jibu hilo kiko katika mstari wa 9 hadi 11. Kwa hivyo, hebu tuangalie hilo. Kwa hivyo, Rahabu anapanda juu ya paa, mstari wa 8, na kisha anawaambia wapelelezi mambo kadhaa.

Na anasema najua kwamba Bwana amewapa ninyi nchi hii na kwamba hofu yenu imetuangukia na kwamba wenyeji wa nchi hii wanayeyuka mbele yenu. Kwa hivyo, angalia jambo la kwanza analosema, najua kwamba Bwana au Yahweh, jina la Mungu wa Israeli, najua kwamba yeye ndiye aliyewapa ninyi nchi hii. Hayo ni maneno yanayorudia kauli kuu ya mada niliyoitaja kuhusu zawadi ya nchi.

Ni zawadi ya Mungu na ni nchi. Anasema mambo hayo hayo. Na anasema, tunawaogopa ninyi na wenyeji wote wa nchi wanayeyuka mbele yenu.

Kwa nini? Mstari wa 10, kwa sababu kuna mambo mawili ambayo tumesikia. Nambari ya kwanza, jinsi Bwana alivyoyakausha maji ya Bahari Nyekundu mbele yenu mlipotoka Misri. Kwa hivyo, hili ni tukio lililotokea miaka 40 iliyopita.

Na hivyo kuendelea kwa kumbukumbu hiyo kumeendelea hadi siku za Rahabu. Hatujui Rahabu ana umri gani hapa. Huenda alikuwa msichana mdogo.

Huenda hakuzaliwa, lakini kumbukumbu hiyo imeendelea hapa nambari moja. Na nambari mbili, tulisikia pia ulichowatendea wafalme wawili wa Waamori waliokuwa ng'ambo ya Yordani, Sinai na Ogu, ambao uliwaangamiza. Kwa hivyo walipokuwa wakizunguka-zunguka jangwani miaka mingi baada ya kutoka Misri, walikutana na wafalme hawa wawili na wakapigana vita na kuwashinda.

Kwa hivyo, Rahabu amesikia mambo mawili, mwaka mmoja uliopita, na moja hivi karibuni. Yote mawili yanaonyesha jinsi Yahweh, Mungu wa Israeli, alivyo upande wao dhidi ya mataifa haya hasa Wamisri. Walikuwa himaya kuu wakati huo.

Na jeshi la Farao linazama baharini, unajua, Kutoka 14 na 15. Rahabu anaendelea, na mara tu tuliposikia, mioyo yetu iliyeyuka. Cha kufurahisha ni kwamba, kwa Kiebrania, neno kuyeyuka katika mstari wa 9 ni tofauti na neno kuyeyuka katika mstari wa 11.

Moja ni kuyeyuka kama barafu. Moja ni kuyeyuka kama nta. Na nadhani hoja ni kwamba, haijalishi unaiangaliaje, tulikuwa kama dimbwi tu.

Tulikuwa, hatukuwa na upinzani wowote ndani yetu. Hatukuwa na uti wa mgongo uliobaki. Mara tu tuliposikia, mioyo yetu iliyeyuka.

Hakukuwa na roho iliyobaki ndani ya mtu yeyote kwa sababu yako. Nataka kutulia na kuonyesha kejeli hapa. Kwa sababu kama unakumbuka hadithi hizo hapo awali, katika kitabu cha Hesabu, sura ya 13 na 14, Waisraeli walituma wapelelezi katika nchi ya Kanaani.

Na majibu ya wapelelezi yalikuwaje? Wapelelezi walikuwa kwamba hii ni nchi ambayo kuna majitu katika nchi. Sisi ni kama panzi mbele yao. Mji huo ni mji mkubwa na wenye ngome.

Mazao ya nchi ni mengi sana kiasi kwamba ubakaji, mkubwa sana kiasi kwamba makundi ya ubakaji, wanaume wawili walilazimika kuyabeba, na kadhalika. Kwa hivyo, ripoti katika kitabu cha Hesabu ni kwamba Waisraeli wanawaogopa

Wakanaani. Na kwa sababu hiyo, walihukumiwa kutangatanga kwa miaka 40 jangwani.

Na kizazi cha kwanza hufa. Kuna mabadiliko haya yote na kadhalika. Hapa katika YOSHUA 2, tunapata mtazamo wa ndani.

Wakanaani walikuwa wanafikiria nini? Wakanaani waliwaogopa Waisraeli. Na kama Waisraeli wangejua hilo, au kama Waisraeli wangemwamini Mungu, wangeweza kuepuka tatizo hilo lote jangwani. Wangeweza kuepuka kula mana kwa miaka yote hiyo ambayo walikuwa wamechoka nayo.

Kwa hivyo, ni kejeli nzuri kwangu kwamba hatimaye tunaona mtazamo wa ndani wa Wakanaani hapa machoni pa Rahabu. Na inabatilisha pingamizi za Waisraeli wakati huo. Lakini sasa kiini cha kauli ya Rahabu ya imani kinapatikana mwishoni mwa mstari wa 11.

Anasema, kwa ajili ya Bwana, kwa ajili ya Bwana, Mungu wenu, yeye ndiye Mungu mbinguni juu na duniani chini. Na acha nisimame hapa kusema neno moja kuhusu dini ya Wakanaani. Kwa Wakanaani, Mungu mkuu alikuwa Baali.

Na Baali, tunasoma habari zake katika Biblia mara nyingi. Hatuna ufahamu mwingi kuhusu asili ya dini ya Baali kutoka katika Biblia yenyewe. Kwa kawaida huonekana kutoka nje kama kitu kipotovu.

Lakini mnamo 1929, iligunduliwa katika mji uliokuwa pwani ya Syria, pwani ya Mediterania, unaoitwa Ugarit. Na kulikuwa na uchimbaji uliofanywa. Iligunduliwa mji mkubwa hapo, mji wenye watu wa kimataifa.

Ilikuwa kwenye njia za biashara na kulikuwa na vibao. Kulikuwa na kumbukumbu kubwa ya kifalme iliyogunduliwa ikiwa na maelfu ya vibao vinavyotupa taarifa kuhusu biashara na kuhusu dini na kadhalika. Na kulikuwa na idadi kubwa ya vibao vinavyozungumzia dini ya Wakanaani, ambapo Baali ndiye Mungu mkuu.

Lakini tunajifunza yote kuhusu baba yake, Mungu anayeitwa El, na mkewe anayeitwa Asherah. Tunajua hilo kutoka kwa Biblia, Asherah, kwa kawaida katika miti iliyosimamishwa kwa heshima yake. Lakini katika hadithi za Baali, tunajifunza mengi zaidi kumhusu.

Tunajifunza kuhusu maadui zake, Mungu anayeitwa Mot, Mungu wa kifo, na Mungu anayeitwa Yam, Mungu wa bahari. Na dada yake, Anat, na Anat na Mot wanapigana. Na ni hadithi ya kuvutia sana.

Na unaweza kuzipata kwenye mtandao, bila shaka, ukitafuta. Lakini hoja ni kwamba, kuna miungu hii yote ya Wakanaani ambayo Wakanaani waliabudu. Na kulikuwa na mifumo ya mahali patakatifu pa ibada kwao na kadhalika.

Lakini Baali alikuwa Mungu mkuu na alikuwa Mungu wa dhoruba. Alikuwa mpandaji wa mawingu, tunasikia. Na Mungu wa dhoruba hakutuma umeme tu bali pia mvua.

Na mvua ilipoinywesha ardhi na kuifanya ardhi iwe na rutuba na kuruhusu watu kupanda mazao. Na matokeo yake, basi, watu wangeendelea kuishi. Katika ulimwengu wa kale, bila hifadhi na kadhalika, njaa, na ukame vilikuwa jambo halisi na mgogoro wa maisha.

Na kwa hivyo, Baali alikuwa Mungu ambaye watu walitaka kumpendeza, kwa hivyo angepeleka mvua, angeacha mazao yamee, na kadhalika. Kwa hivyo, alikuwa Mungu wa rutuba na Mungu wa mbingu na kadhalika. Kwa kifupi, kwa kejeli, miaka kadhaa baadaye, kumbuka, katika mzozo kati ya Eliya na manabii wa Baali.

Baali aliposhindwa kushusha moto kwenye madhabahu, Eliya, Bwana, alishusha moto katika 1 Wafalme 18. Mwishoni mwa hadithi hiyo, kumbuka kwamba manabii wa Baali wote waliuawa na kisha hii iliashiria mwisho wa ukame. Kulikuwa na ukame wa miaka mitatu na Eliya anatoka nje na kuona wingu dogo la mvua likinyesha na mvua inakuja.

Kwa hivyo, kejeli ni kwamba Baali, mungu wa dhoruba, mungu wa mawingu, mungu wa mvua, katika siku za Eliya hakuwa na uwezo wa kuleta mvua juu ya nchi. Kwa hivyo, kulikuwa na mgogoro huo wa kuwepo kati ya mifumo ya kidini ya ibada ya Bwana, Yahweh, na Baali. Kwa hivyo, Rahabu, alipokuwa mtoto, nawaza wazazi wake wakimpeleka shule ya Jumapili katika Kanisa la Kwanza la Baali huko Yeriko.

Na anajifunza katika shule ya Jumapili kuhusu miungu na miungu hawa wote wa kike na kuhusu Baali na Ashera na wengine wote hawa. Na ili aseme hivi, kwa maana Yahweh, Mungu wenu, Bwana Mungu wenu, Yehova Mungu wenu, ndiye Mungu wa mbingu juu na dunia chini. Kwa uwazi kabisa, Rahabu anasema, Baali hayupo.

Nitarudi kwenye hilo baada ya dakika moja. Lakini sasa nataka kuelekeza kwenye maneno maalum hapa katika mstari wa 11. Inasema yeye ni Mungu wa mbingu juu na nchi chini.

Na maneno hayo, maneno hayo, maneno halisi, mbingu zilizo juu, nchi iliyo chini, yanatokea mara tatu tu hapo awali katika maandiko. Yanatokea mara mbili katika Amri Kumi, Kutoka 20, na Kumbukumbu la Torati 5. Na hapo ndipo daima katika muktadha wa msifanye sanamu za kuchonga za Bwana Mungu wenu. Na chochote kilicho juu mbinguni, nchi iliyo chini, au maji yaliyo chini ya dunia.

Na kwa hivyo hoja katika visa vyote viwili, Kutoka 20, na Kumbukumbu la Torati 5, ni kutoweza kulinganishwa kwa Mungu wa Israeli. Kwamba miungu hii mingine haipo na hupaswi kutengeneza sanamu yoyote yao na kadhalika. Lakini basi kuna marejeleo ya tatu kwa hili yanayopatikana katika Kumbukumbu la Torati sura ya 4. Na hii ni kifungu kilicho wazi zaidi.

Kwa hivyo, nataka kugeukia hilo. Ukiwa na Biblia yako, unaweza kugeukia hilo. Katika Kumbukumbu la Torati 4, mstari wa 39, tutaruka katikati ya aya na kuiondoa katika muktadha.

Lakini tutaangalia tu maneno haya hapa. Kumbukumbu la Torati 4, mstari wa 39 unasema, Kwa hivyo jua leo na uweke moyoni mwako kwamba Yehova ndiye Mungu mbinguni juu na duniani chini. Maneno yaleyale yalikuwa kinywani mwa Rahabu.

Na kisha inaendelea kusema, hakuna mwingine. Kwa hivyo hiyo inazungumzia waziwazi kuhusu kutoweza kulinganishwa kwa Mungu wa Israeli. Marejeleo yote matatu katika Pentateuki kuhusu mbingu zilizo juu, dunia iliyo chini, yanazungumzia kutoweza kulinganishwa kwa Mungu wa Israeli.

Kwa hivyo, Rahabu anaposema mambo hayo, inaonekana wazi kwamba anachofanya ni kujitenga na kila kitu alichokuwa amejifunza katika darasa la kwanza la shule ya Jumapili ya Baali. Alikuwa akikataa miungu ya mababu zake au familia yake na kuthibitisha kwamba Mungu huyu mpya, Mungu wa Israeli ambaye amesikia habari zake, ndiye Mungu wa kweli. Yeye ndiye aliye mbinguni, si Baali.

Kwa hivyo hiyo ni hatua kubwa ya imani katika maneno anayosema. Na anajiweka wazi kwa kujitenga na mfumo mzima wa kidini katika jiji analoishi, katika nchi anayoishi. Kwa hivyo, kwangu mimi, maneno haya hapa katika mistari ya 9 hadi 11, haswa mstari wa 11, ni maneno yake, kauli yake ya imani katika maneno, na inamfanya kuwa shujaa mkubwa wa imani.

Kwa hivyo, kauli yake, imani yake kwa vitendo, mistari ya 4 hadi 7, kauli ya imani kwa maneno, mistari ya 9 hadi 11. Sasa, swali moja tunaloweza kuuliza ni, Mungu wangu, Rahabu alijuaje maneno ya kusema yanayofanana kabisa na maneno yaliyo katika Amri Kumi au Kumbukumbu la Torati? Hilo linawezaje kuwa hivyo? Na kuna majibu kadhaa tofauti kwa hilo, nadhani. Moja ni, ni wazi, kama alivyosema, neno la Mungu wa Israeli lilitangulia.

Sifa ya Mungu wa Israeli ilikuwa imetangulia. Alikuwa amesikia kuhusu kile Mungu alichowafanyia Wamisri. Alisikia kile Mungu alichowafanyia Sihoni na Ogu, na aliishi katika eneo la biashara ya pamoja lililopita.

Na kwa hivyo, ni dhahiri kwamba alikuwa anajua kuhusu Mungu wa Waisraeli tayari, labda bila sisi kujua. Alichukua hatua za kujifunza zaidi, na alikuwa amesikia mambo

mengine kumhusu Mungu huyu, na akathibitisha maneno hayo. Huo ni uwezekano mmoja.

Nadhani ni uwezekano mzuri sana. Uwezekano mwingine ni kwamba alisema kitu kama hiki, lakini mwandishi wa kitabu cha Yoshua, ili kufafanua zaidi alichokuwa akisema, alifupisha kidogo alichosema na kukiweka sawa na sehemu za awali za Pentateuki kusema, alichosema kweli kilikuwa hatua ya imani, na kimejikita katika ukweli wa Pentateuki. Na nadhani hiyo pia ni uelewa mzuri wa hili.

Kwa hivyo, si kama hii ni hadithi ya kubuni ambayo mtu fulani aliibuni na kuifanya mambo yaendane sawasawa. Nadhani alisema kweli maneno haya au kitu kinachofanana nayo, na hii inawakilisha imani yake. Sehemu iliyobaki ya sura inahusu kujadiliana na wapelelezi, na ukombozi wake mwenyewe.

Anasema, tafadhali niapieni, mstari wa 12, kwa jina la Bwana kwamba kama nilivyowatendea wema, ndivyo mtakavyonitendea wema nyumbani mwa baba yangu. Nipeni ishara ya hakika kwamba mtaniokoa hai. Na kwa hivyo, mazungumzo katika sehemu iliyobaki ya sura hiyo ni kati yake na wapelelezi, nao wanaahidi kwamba watafanya hivi.

Anawashusha kwa kamba. Na baadaye katika sura ya sita, Waisraeli wanapokuja Yeriko kuteka mji, ataweka kamba hii nyekundu dirishani ili wajue ni nini cha kutoharibu. Kumekuwa na jaribio la kufunga rangi ya kamba na nyekundu ya damu ya Kristo au aina ya alama za mfano kama hii.

Jibu fupi ni kwamba nadhani sivyo, maneno ya rangi ni tofauti, na ni jaribio zuri, lakini hayana msingi wowote katika ukweli. Kwa hivyo, sura inaisha kwa kuwaachilia, na katika mstari wa 21, anafunga kamba nyekundu dirishani. Wakaondoka hadi vilimani, wakakaa kwa siku tatu, kisha wakarudi kutoka vilimani kumtafuta Yoshua.

Walimwambia kilichotokea, na hitimisho, mstari wa 24, kweli Bwana ametupa nchi yote mikononi mwetu, na pia tabia za nchi hiyo zinayeyuka kwa sababu yetu. Kwa hivyo, muda mrefu na mfupi, kutoka kwa mtazamo wa Waisraeli, ni kwamba watafanikiwa katika nchi hiyo. Na sura hii inatupa ufahamu wa hilo.

Njiani, inatupa aina nzuri ya mabano kando na hadithi ya Mkanaani anayemkubali Mungu wa Israeli. Kwa hivyo, tutazungumzia katika sehemu nyingine kuhusu suala zima la kuangamizwa kwa Wakanaani na amri ya Mungu, amri ya Mungu kwa Waisraeli ya kuwaangamiza Wakanaani, na inasikika kuwa kali sana. Lakini kama hakikisho la hilo, ningesema amri hizo zilikuwa, kuna sharti lisilo wazi nyuma yake, uharibifu utatokea ikiwa Wakanaani hawatatubu.

Lakini ningesema kwamba kama wakazi wengine wa Kanaani, ambao kwa wazi walikuwa wamesikia kuhusu Waisraeli, kama vile Rahabu alivyofanya kama wakazi

wengine wa Kanaani wangeitikia na kujibu kwa njia ile ile kama Rahabu alivyofanya, kusingekuwa na uharibifu. Rahabu anakuwa sehemu ya simulizi la hadithi ya wokovu katika Biblia. Tunafikiria mbele ya kitabu cha Yona, na Yona anaenda na ujumbe kama huo kuhusu Ninawi kuharibiwa, Ninawi inatubu, na Mungu anarudi nyuma na hawaangamizi.

Kwa hivyo, nadhani mfano wa Ninawi katika Yona ungetumika katika kitabu cha Yoshua, na kama Wakanaani wangeitikia hivyo, wakitubu, wangeepuka uharibifu uliokuwa wao. Tanbihi ndogo ya mwisho kuhusu Rahabu ni kwamba wengi wenu mnajua, nina uhakika, kwamba yeye pia ni sehemu ya ukoo wa Yesu. Kwa hivyo, hebu tuwaonyeshe tu kwamba, hiyo iko katika kitabu cha Mathayo, sura ya 1, na ikiwa unataka kugeukia hilo, tutaona kwamba mistari 17 ya kwanza ya Mathayo 1 ni ukoo wa Yesu, kuanzia na Ibrahimu hadi Yesu mwenyewe.

Kuna wanawake watano katika nasaba hii, na wanne kati ya watano ni wageni. Katika mistari wa 3, tuna Tamari, ambaye ni mkwe wa Yuda, lakini inaonekana ni Mkanaani, na anajifanya kahaba ili kumshawishi baba mkwe wake alale naye. Tuna Rahabu, kahaba, katika mistari wa 5, tuna Ruthu, ambaye ni Mmoabu, katika mistari wa 5, tuna mke wa Uria, Bathsheba, mistari wa 6, bila shaka ni Mhiti, ameolewa na Mhiti, na kisha tuna Mariamu, mama wa Yesu, katika mistari wa 16.

Kwa hivyo, wanne kati ya watano ni wageni, ingefanya hoja kwamba nadhani Mungu, Mungu wa Agano la Kale, ni Mungu mjumuishi, si Mungu wa kipekee, wakati mwingine moja ya mgawanyiko huu wa uwongo ni kwamba Mungu ni Mungu wa Israeli katika Agano la Kale, Mungu wa Mataifa katika Jipya, na mifano mingi sana katika Agano la Kale kwamba, hapana, Mungu pia ni Mungu wa Mataifa. Hapa kuna mfano mzuri wa mwanamke Mmataifa, Rahabu, pamoja na hawa wengine watatu, ambao wamejumuishwa katika nasaba ya Mwokozi wa ulimwengu. Pia cha kufurahisha, wanawake hawa wote watano walikuwa na baadhi ya matatizo ya kimaadili, kama jamii inavyoweza kusema.

Tamari, mistari wa 3, anavaa kama kahaba ili kumnasa baba mkwe wake. Rahabu ni kahaba. Ruthu anaenda katikati ya usiku na kulala miguuni pa Boazi na kufungua miguu yake, haijalishi inamaanisha nini.

Huenda sikuwa na hatia kabisa, lakini sidhani kama ningependa binti zangu vijana wafanye hivyo na mtu yeyote katika miaka yao. Mke wa Uria, Bathsheba, ana uhusiano wa kimapenzi na Daudi. Sasa, bila shaka, Daudi ndiye mwenye nguvu katika hali hiyo, lakini yeye ni sehemu ya hilo.

Na kisha Mariamu anapata mtoto nje ya ndoa. Kwa hivyo, kutoka kwa pembe kadhaa tofauti, nadhani inaonyesha maono ya Mungu kwa ulimwengu ni kwamba yanajumuisha watu wote, Mataifa, na hata watu ambao jamii inaweza kuwahukumu kama wasioguswa au kama waasherati kwa njia moja au nyingine. Kwa hivyo, tena,

tukimalizia Yoshua 2, ni mfano mzuri wa mgeni aliyejikita katika utamaduni wa Wakanaani, mgeni ambaye mwenyewe ni kahaba anayemkumbatia Mungu wa Israeli na kisha kukombolewa kwa sababu ya imani hiyo anayoionyesha kwa neno na kwa matendo.

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu Yoshua kupitia Ruthu. Hii ni kipindi cha 6, Yoshua 2, Rahabu na Wapelelezi.